

ชัยภูมิ

จัดทำโดย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1

จังหวัดชัยภูมิ

ทิวทัศน์สวย รวยป่าใหญ่ มีช้างหลาย ดอกไม้งาม ลือนามวีรบุรุษ สุดยอดผ้าไหม พระใหญ่ทวารวดี

ประวัติศาสตร์

เมืองชัยภูมิเป็นเมืองเก่าแก่มาแต่สมัยขอมเรืองอำนาจ ซึ่งถือว่าเป็นเมืองผ่านของขอม มีหลักฐานหลงเหลืออยู่ คือ ปรางค์ศิลาหลายแห่ง เช่น ปรางค์กู่ พระธาตุหนองสามหมื่น พระธาตุกุดจอก เป็นต้น

สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมืองชัยภูมิปรากฏในทำเนียบแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราชว่า เป็นเมืองขึ้นกับเมืองนครราชสีมา แต่ต่อมาคนได้อพยพออกไปตั้งหลักแหล่งทำมาหากินที่อื่นและได้ถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นเมืองร้าง เมืองชัยภูมิปรากฏชื่ออีกครั้งในสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ กล่าวคือเมื่อ พ.ศ. 2360 นายแล ข้าราชสำนักเจ้าอนุวงศ์เมืองเวียงจันทน์ ได้อพยพครอบครัวและพรรคพวกเดินทางข้ามลำน้ำโขงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บ้านหนองน้ำขุ่น (หนองอีจาน) ซึ่งอยู่ในบริเวณท้องที่อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมาปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2362 เมื่อมีคนอพยพมาอยู่มาก นายแลจึงย้ายชุมนุมมาตั้งใหม่ที่โนนน้ำอ้อม บ้านชีลอง นายแลได้ส่งส่วยเจ้าอนุวงศ์ได้ความดีความชอบได้รับแต่งตั้งเป็น "ขุนภักดีชุมพล" ในปี พ.ศ. 2365 นายแลได้ย้ายเมืองอีกครั้งหนึ่งเนื่องจากที่เดิมกันดารน้ำ มาตั้งใหม่บริเวณหนองปลาเฒ่า และหนองหลอด เรียกว่า บ้านหลวง หันมาขึ้นต่อเมืองนครราชสีมา และส่งส่วยถวายแด่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ไม่ยอมขึ้นต่อเจ้าอนุวงศ์ ณ กรุงเวียงจันทน์อีกต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและตั้งขุนภักดีชุมพล (แล) เป็น "พระยาภักดีชุมพล" เจ้าเมืองคนแรก

ต่อมาเจ้าอนุวงศ์ได้ก่อการกบฏยกทัพเข้ามาหมายจะตีกรุงเทพฯ โดยหลอกหัวเมืองต่าง ๆ ที่เดินทัพมาว่าจะมาช่วยกรุงเทพฯ รบกับอังกฤษ จนกระทั่งเจ้าอนุวงศ์สามารถยึดเมืองนครราชสีมาได้เมื่อ พ.ศ. 2369 ตรงกับรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ครั้นต่อมาเมื่อความแตกเจ้าอนุวงศ์ก็ได้กวาดต้อนผู้คนชาวเมืองนครราชสีมา เพื่อนำไปเมืองเวียงจันทน์ เมื่อไปถึงทุ่งสัมฤทธิ์ หญิงชายชาวเมืองที่ถูกจับโดยการนำของคุณหญิงโม ภรรยาเจ้าเมืองนครราชสีมาได้ลุกฮือขึ้นต่อสู้ พระยาภักดีชุมพลเจ้าเมืองชัยภูมิพร้อมด้วยเจ้าเมืองใกล้เคียง ได้ยกทัพออกไปสมทบกับคุณหญิงโมตีกระหนาบทัพเจ้าอนุวงศ์แตกพ่ายไป

ฝ่ายกองทัพลาว ส่วนหนึ่งล่าถอยจากเมืองนครราชสีมาเข้ายึดเมืองชัยภูมิไว้ และเกลี้ยกล่อมให้พระยาภักดีชุมพล (แล) เข้าร่วมเป็นกบฏด้วย แต่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมร่วมด้วยจึงจับพระยาภักดีชุมพลฆ่าเสียที่ต้นมะขามใหญ่ริมหนองปลาเฒ่า ซึ่งต่อมาชาวบ้านได้ระลึกถึงพระคุณท่าน จึงได้พร้อมใจกันสร้างศาลขึ้น ณ บริเวณนั้น บัดนี้ ทางราชการได้สร้างศาลขึ้นใหม่เป็นศาลาทรงไทย ชื่อว่า "ศาลาพระยาภักดีชุมพล (แล)" มีรูปหล่อของท่านอยู่ภายในเป็นที่เคารพกราบไหว้ถือว่าเป็นปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์ อยู่ห่างจากที่ตั้งศาลากลางจังหวัดประมาณ 3 กิโลเมตร

ภูมิศาสตร์

จังหวัดชัยภูมิตั้งอยู่บริเวณกลางของประเทศไทย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใหญ่เป็นลำดับ 3 ของภาค

และเป็นลำดับ 8 ของประเทศ มีพื้นที่ 12,778.3 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,986,429 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 332 กิโลเมตร

จังหวัดชัยภูมิประกอบด้วยภูเขาและป่าไม้ร้อยละ 50% นอกนั้นเป็นที่ราบสูง พื้นที่แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ด้วยทิวเขาที่ทอดผ่านกลางพื้นที่ของจังหวัด จากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ด้วยภูหยวก ภูอีเฒ่า ภูแลนคา ภูพังเพย เชื่อมต่อภูพระยาฝ่อ อันเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาเพชรบูรณ์ที่ทอดตัวเลาะเขตแดนทางทิศตะวันตกจากอำเภอเทพสถิต ผ่านอำเภอหนองบัวแดง ไปถึงอำเภอคอนสาร มีแม่น้ำสำคัญคือแม่น้ำชี ที่มีต้นกำเนิดของแม่น้ำอยู่ในป่าดงดิบในเขตอำเภอหนองบัวแดง และแม่น้ำพรม ซึ่งมีต้นกำเนิดของแม่น้ำอยู่ในเขตป่าดงดิบอำเภอคอนสาร ถือเป็นแม่น้ำสำคัญของภาคอีสานด้วย

อาณาเขตของจังหวัด

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์และขอนแก่น

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดนครราชสีมา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและนครราชสีมา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์และลพบุรี

การปกครอง

จังหวัดชัยภูมิแบ่งการปกครองออกเป็น 13 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมือง, อำเภอคอนสวรรค์, อำเภอแก้งคร้อ, อำเภอหนองบัวแดง, อำเภอเกษตรสมบูรณ์, อำเภอภูเขียว, อำเภอบ้านแท่น, อำเภอคอนสาร, อำเภอบ้านเขว้า, อำเภอจัตุรัส, อำเภอบำเหน็จณรงค์, อำเภอเทพสถิต, อำเภอหนองบัวระเหว, กิ่งอำเภอภักดีชุมพล และกิ่งอำเภอเนินสง่า

มี 123 ตำบล 1,267 หมู่บ้าน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ ปอแก้ว ถั่ว และอ้อย มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้งสิ้น 1,471 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประเภทแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ได้แก่ โรงสีข้าว โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ประชากรมีรายได้เฉลี่ย 16,143 บาท/คน/ปี (ปี 2534)

ระยะทางจากอำเภอเมือง-อำเภอต่าง ๆ

อำเภอเมือง	- อำเภอคอนสวรรค์	38	กิโลเมตร
"	- อำเภอหนองบัวแดง	53	"
"	- อำเภอภูเขียว	80	"
"	- อำเภอคอนสาร	110	"
"	- อำเภอแก้งคร้อ	35	"
"	- อำเภอเกษตรสมบูรณ์	90	"
"	- อำเภอบ้านแท่น	80	"
"	- อำเภอบ้านเขว้า	13	"
"	- อำเภอจัตุรัส	40	"
"	- อำเภอบำเหน็จณรงค์	79	"
"	- อำเภอเทพสถิต	90	"
"	- อำเภอหนองบัวระเหว	47	"
"	- กิ่งอำเภอภักดีชุมพล	50	"
"	- กิ่งอำเภอเนินสง่า	42	"

การเดินทาง

ทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ เดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) เลี้ยวขวาที่จังหวัดสระบุรี ไปตามทางหลวงหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ ผ่านอำเภอปากช่อง จะมีทางแยกซ้ายมือเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 201 ผ่านอำเภอสีคิ้ว, อำเภอด่านขุนทด เข้าเขตจังหวัดชัยภูมิที่อำเภอจัตุรัส ตรงเข้าสู่ตัวจังหวัดชัยภูมิ รวมระยะทาง 332 กิโลเมตร

จากจังหวัดนครราชสีมา เดินทางไปตามทางหลวงหมายเลข 2 (ถนนมิตรภาพ-ขอนแก่น) ผ่านตำบลจอหอ เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 205 ผ่านอำเภอโนนไทย ตรงไปจนถึงสี่แยกตำบลหนองบัวโคก อำเภอจัตุรัส เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 201 เข้าสู่จังหวัดชัยภูมิ รวมระยะทาง 119 กิโลเมตร

บริษัทขนส่ง จำกัด เดินรถระหว่างกรุงเทพฯ-ชัยภูมิ ทุกวัน รายละเอียดติดต่อ โทร. 2710101-5 (รถธรรมดา) และ 2794484-7 (รถปรับอากาศ)

ทางรถไฟ สถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) มีขบวนรถด่วน, รถเร็ว กรุงเทพฯ-หนองคาย บริการทุกวัน โดยลงที่สถานีบัวใหญ่ จากนั้นสามารถต่อรถโดยสาร ที่สถานีรถไฟจังหวัดชัยภูมิระหว่างอีก 51 กิโลเมตร รายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อสอบถามได้ที่ แผนกบริการเดินรถ โทร. 2237010, 2237020

สถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งที่น่าสนใจ

อำเภอเมืองชัยภูมิ

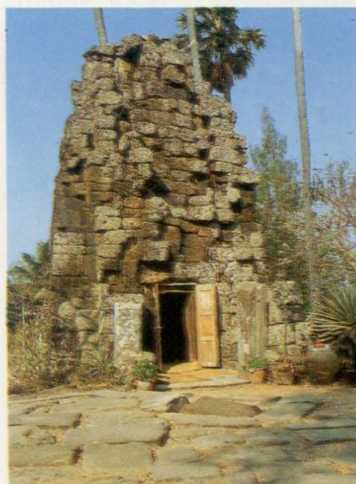

อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (เจ้าพ่อพระยาแล) อ.เมือง-ชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ

อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล) ประดิษฐานอยู่ตรงวงเวียนศูนย์ราชการ ปากทางเข้าสู่ตัวเมืองชัยภูมิ อนุสาวรีย์แห่งนี้ชาวจังหวัดชัยภูมิได้ร่วมใจกันสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2518 เพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระยาภักดีชุมพลผู้ก่อตั้งเมืองชัยภูมิ ซึ่งชาวชัยภูมิทั้งหลายเรียกท่านว่า "เจ้าพ่อพระยาแล"

ศาลเจ้าพ่อพระยาแล อยู่ในบริเวณหนองปลาเฒ่า ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันตก 4 กิโลเมตร บนทางหลวงหมายเลข 205 (ชัยภูมิ-บ้านเขว้า) ทางด้านขวามือ เป็นโบราณสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเจ้าพ่อพระยาแล ผู้ก่อตั้งจังหวัดชัยภูมิถูกทหารลาวจับมาประหารชีวิต ณ สถานที่แห่งนี้ เพราะเอาใจออกห่างพระเจ้าแผ่นดินลาว ชาวบ้านได้สร้างศาลให้เป็นที่สถิตแห่งดวงวิญญาณเจ้าพ่อ และเพื่อปกป้องรักษาชาวชัยภูมิ ตลอดจนคนไทยทุกคน

ปรางค์กู่ เป็นโบราณสถานเก่าแก่ สร้างด้วยศิลาแลง ข้างในมีพระพุทธรูปสมัยทวารวดี ประดิษฐานอยู่ พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 มหาราชองค์สุดท้ายแห่งอาณาจักรเขมรทรงสร้างขึ้นระหว่าง พ.ศ. 1324-1763 ชาวชัยภูมิถือว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีงานเทศกาลกลางเดือน 5 ของทุกปี ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันออกประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยางตลอดสาย

ปรางค์กู่ อ.เมืองชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ

พระพุทธรูปในปรางค์กู่

น้ำตกตาดโตน อ.เมืองชัยภูมิ จ.ชัยภูมิ

น้ำตกตาดโตน เป็นน้ำตกที่สูงใหญ่และสวยงามแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประกอบด้วยลานหินกว้างประมาณ 50 เมตร สูงประมาณ 6 เมตร มีน้ำไหลตลอดปี โดยเฉพาะฤดูฝนน้ำหลาก ช่วงประมาณเดือนเมษายน-กันยายน น้ำตกแห่งนี้สวยงามมาก มีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาโดยรอบป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งได้แก่ ภูเกษตร ภูดี ภูโค้ง ภูหยวก ภูอีเฒ่า โดยที่ภูเขาแต่ละลูกที่ติดต่อกันเป็นเทือกเขาภูแลนคา ช่วยโอบอุ้มน้ำเอาไว้ในฤดูฝน แล้วค่อย ๆ ปล่อยระบายออกมาไหลรวมกันเป็นห้วยประทาว และไหลเปลี่ยนระดับต่ำลงไปเรื่อย ๆ จนถึงน้ำตกตาดโตน อยู่ในเขตอำเภอเมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 21 กิโลเมตร บนทางหลวงหมายเลข 2051 เป็นถนนลาดยางตลอดสายจนถึงบริเวณน้ำตก เป็นเขตอุทยานแห่งชาติตาดโตน ซึ่งมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 135,778 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2523

สิ่งอำนวยความสะดวก

บ้านขนาดใหญ่ สุจิตรา (25-30 คน/หลัง)	ราคาที่พัก	1,000 บาท/คืน
บ้านลัดดา 2 (20 คน)	”	800 บาท/คืน
บ้านขนาดกลาง (15 คน)	”	500 บาท/คืน
บ้านขนาดเล็ก (6 คน)	”	250 บาท/คืน
เต้นท์เล็ก (พักได้ 2 คน) ไม่มีเครื่องนอน	”	30 บาท/คืน
สถานที่กางเต้นท์ต่อ 1 เต้นท์ (สำหรับผู้นำเต้นท์มาเอง	”	5 บาท/คืน

รายละเอียดและจองบ้านพักล่วงหน้าได้ที่ กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน กรุงเทพฯ โทร. (02) 5790529, 5794842 หรือ ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตาดโตน หรือจดหมายสอบถามที่ตู้ ปณ.22 อำเภอเมือง ชัยภูมิ 36000

ศาลเจ้าพ่อตาดโตน (ด้วง) ตั้งอยู่ในบริเวณน้ำตกตาดโตน เป็นที่นับถือบูชาของชาวชัยภูมิและจังหวัดใกล้เคียง เดินเจ้าพ่อตาดโตนเป็นคนเชื้อสายเขมรอพยพเข้าเมืองไทย ในเวลาใกล้เคียงกับพ่อพระยาแล (พระยาภักดีชุมพล) ในช่วงที่ท่านอยู่เมืองไทย ท่านบำเพ็ญตนเป็นชีปะขาวยึดมั่นในสมถะกรรมฐาน ปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัด และช่วยรักษาคนไข้ เป็นที่นับถือเลื่อมใสของราษฎรมาก เมื่อท่านถึงแก่กรรมจึงสร้างศาลขึ้นเพื่อเป็นที่เคารพสักการะของลูกหลานและประชาชนโดยทั่วไป โดยได้สร้างศาลไว้หลายแห่ง เช่น ศาลเจ้าพ่ออาจารย์ด้วง หรือศาลปู่ด้วงที่ช่องสามหมอ, ศาลปู่ด้วงที่วัดพระพุทธชัยภูมิพิทักษ์ และศาลเจ้าพ่อตาดโตน (ด้วง) ที่บริเวณน้ำตกตาดโตน และปัจจุบันมีประเพณี รำผีฟ้า ผีทรงบวงสรวงเจ้าพ่อเป็นประจำทุกวันพุธ และมีการบวงสรวงใหญ่ปีละ 4 ครั้ง

สระหงษ์ อยู่ในบริเวณวัดเขาสระหงษ์ เป็นสระโบราณอยู่กลางเนินเขาเตี้ย ๆ กว้างประมาณ 5 วา ห่างจากสระนี้ประมาณ 3 เมตร มีหินก้อนหนึ่งลักษณะคล้ายรูปหงษ์ ซึ่งเป็นเองโดยธรรมชาติอยู่ในท้องที่ ต.นาเสียว อ.เมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศเหนือประมาณ 12 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 2051 ทางด้านซ้ายมือ (ทางแยกเข้าอ่างเก็บน้ำช่อระกา)

สระหงษ์ ต.นาเสียว จ.ชัยภูมิ

ภูพระ ต.นาเสียว จ.ชัยภูมิ

น้ำตกผาเอียง อยู่ในท้องที่อำเภอเมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 32 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 2159 (ชัยภูมิ-หนองบัวแดง) เป็นน้ำตกขนาดกลาง มีลักษณะเป็นหน้าผาเอียงตัดลำห้วย และทำให้น้ำตกเอียงเข้าทางผาด้านใดด้านหนึ่ง เป็นน้ำตกที่อยู่ด้านทิศตะวันตกของอุทยานแห่งชาติตาดโตน ที่ลำห้วยชีลอง บริเวณรอบน้ำตกนี้เป็นป่าดงดิบแล้งค่อนข้างหนาทึบ และยังมีไม้ขนาดใหญ่อยู่มาก ทำให้บรรยากาศร่มรื่น เหมาะสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจอย่างยิ่ง

น้ำตกตาดฟ้า ตาดฟ้าหรือถ้ำเตี้ย เป็นถ้ำเล็ก ๆ อยู่เชิงเขาภูอีเฒ่า และมีน้ำตกเป็นลานหินลาดชันกว้างประมาณ 15-20 เมตร ยาวโดยตลอด 80-90 เมตร ลาดชันประมาณ 30 องศา มีน้ำไหลตลอดปี มีแอ่งน้ำให้อาบหรือเล่นได้ อยู่ในท้องที่ตำบลนาเสียว อ.เมือง ห่างจากจังหวัดไปทางทิศเหนือ ประมาณ 25 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 201

ภูพระ อยู่ในบริเวณวัดศิลาอาสน์ ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศเหนือประมาณ 12 กม. บนทางหลวงหมายเลข 201 (ชัยภูมิ-แก้งคร้อ) เป็นภูเขาเตี้ย ๆ มีโบราณวัตถุคือ รอยสลักหินเป็นพระพุทธรูปนั่งขัดสมาธิ ชาวบ้านเรียกว่า "พระเจ้าองค์ตื้อ" อยู่ในเขตท้องที่ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ

ภูแฝด เป็นเนินเขาเตี้ย ๆ มีรอยพระพุทธบาทในก้อนหินคล้าย ๆ พระพุทธบาทที่จังหวัดสระบุรีในท้องที่ ต.นาเสียว อ.เมือง ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศเหนือประมาณ 18 กิโลเมตร (เส้นทางเดียวกับภูพระ) แยกขวาเข้าไปประมาณ 5 กิโลเมตร มีต้นไทร สนฉัตร ต้นจำปาและพันธุ์ไม้นานาชนิด ทางเข้าวัดทั้งสองข้างมีต้นไม้ร่มรื่นยิ่งนัก หากจะชมรอยพระพุทธบาทสามารถขอกุญแจจากแม่ชีที่วัดได้

กุดโง้ง เป็นหมู่บ้านที่มีโบราณวัตถุประเภทใบเสมาที่ทำด้วยหินสลักเป็นรูปพระพุทธเจ้าปางต่าง ๆ มากมาย ชาวบ้านได้นำใบเสมามารวมกันไว้ในโรงเรียนบ้านกุดโง้ง ประมาณ 20 ชิ้น อยู่ในตำบลหนองนาแซง อำเภอเมือง ทางเข้าวัดกุดโง้งมี 2 ทางคือ ไปตามถนนสายชัยภูมิ-บัวใหญ่ จากศาลากลางจังหวัดประมาณ 12 กิโลเมตร แยกขวามือเข้าบ้านกุดตุ้ม แล้วจากบ้านกุดตุ้มเข้าที่บ้านกุดโง้งอีก 12 กม. อีกทางหนึ่งไปตามถนนสายชัยภูมิ-สีคิ้ว หรือทางหลวงหมายเลข 201 จากทางแยกโนนไฮไปทางใต้ประมาณ 6 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าบ้านขวาน้อย ตรงไปจนถึงบ้านบุ่งคล้าเลี้ยวซ้ายเข้าบ้านกุดโง้งอีกประมาณ 2 กิโลเมตร

อำเภอจัตุรัส

บึงละหาน อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศใต้ประมาณ 38 กิโลเมตร แยกจากทางหลวงสาย 201 ก่อนถึงที่ว่าการอำเภอประมาณ 7 กิโลเมตร และเข้าไปอีกประมาณ 500 เมตร ลักษณะของบึงเป็นบึงธรรมชาติ ขนาดใหญ่ มีเนื้อที่มากกว่า 1 หมื่นไร่ เป็นแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ด้วยปลาน้ำจืดหลายชนิด ในช่วงฤดูหนาวจะมีนกเป็ดน้ำจำนวนนับหมื่น ๆ ตัว มาหากินในบึงนี้ด้วย

อำเภอบ้านเขว้า

ตาด เป็นน้ำตกขนาดกลาง อยู่ที่ ม.3 บ้านกุดยาง ต.ตลาดแร้ง ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันออกประมาณ 10 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นแก่งหินอยู่ในลำห้วยชีลอง สูงกว่าพื้นห้วยพอประมาณกว้าง 120 เมตร ยาว 500 เมตร จะมีน้ำมากในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม

ทับหลังกู่แดง สลักด้วยหินทราย

กู่แดง อยู่ที่บ้านกุดยาง ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 5 กิโลเมตร มีลักษณะคล้ายเจดีย์สร้างในสมัยขอม สร้างด้วยหินมีลวดลายแกะสลักสวยงาม แต่ปัจจุบันนี้ได้สลักหักพังไปเกือบหมดสิ้น คงเหลือแต่มูลดินและหินแกะสลักบางชิ้นให้ศึกษาเปรียบเทียบอายุและความเก่าแก่กับโบราณสถานอื่น ๆ ในสมัยเดียวกัน

ผ้าไหม บ้านเขว้า

หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านเขว้า เป็นหมู่บ้านที่มีชื่อเสียงในการทอผ้าไหม ผ้าขิด อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 13 กิโลเมตร บนทางหลวงหมายเลข 225 (เลี้ยวซ้ายตรงทางแยกสถานีตำรวจอำเภอบ้านเขว้า)

อำเภอคอนสวรรค์

บึงแวง เป็นบึงขนาดกลาง เนื้อที่ประมาณ 350 ไร่ รูปร่างค่อนข้างกลม มีถนนวงแหวนสามารถขับรถได้รอบบึง ในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน-เดือนเมษายน จะมีนกเป็ดน้ำอพยพจากที่อื่นมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากกว่า 4 หมื่นตัว ยามเย็นเวลาโพล้เพล้นกเป็ดน้ำจะโผบินขึ้นเป็นฝูง ๆ เต็มท้องฟ้า ตัดกับแสงอาทิตย์อัสดงสวยงามมาก อยู่หน้าที่ว่าการอำเภอนครสวรรค์ ห่างจากจังหวัดไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 38 กิโลเมตร

พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวารวดี จ.ชัยภูมิ

พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวารวดี อยู่ที่วัดคอนสวรรค์ ห่างจากที่ว่าการอำเภอคอนสวรรค์ ไปทางทิศตะวันออก 5 กิโลเมตร (ทางแยกสถานีส่งน้ำบ้านหนองป่าบึก) เป็นถนน รพช. เป็นพระพุทธรูปหินทรายแกะสลัก องค์ใหญ่ รูปทรงสวยงาม สร้างในสมัยทวารวดี ชาวบ้านเรียกว่า "หลวงพ่อใหญ่" นอกจากพระพุทธรูปแล้ว ยังมีใบเสมาหินทราย ที่มีการแกะสลักและไม่แกะสลักอีกหลายชิ้น

ไร่นลินทวัส อยู่ที่กิโลเมตรที่ 28 ถ.ชัยภูมิ-ภูเขียว (ทางหลวงหมายเลข 201) เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีอาหารและเครื่องดื่มไว้บริการ มีไม้ประดับนานาชนิด นอกจากนั้นยังมีกิ่งพันธุ์ไม้ต่าง ๆ เช่น ขนุน มะม่วง ไม้ประดับ ไว้จำหน่ายอีกด้วย และที่น่าสนใจคือ มีเกวียนจากภาคต่าง ๆ ของไทยสะสมไว้มากมาย ซึ่งหาชมได้ยาก เกวียนบางกลุ่มมีอายุนับร้อยปี อีกทั้งยังมีการแกะสลักอย่างงดงามยิ่ง

อำเภอภูเขียว

สวนกล้วยไม้นงนุช กิโลเมตรที่ 1 ถ.ภูเขียว-ชุมแพ เป็นสวนกล้วยไม้ที่มีพื้นที่กว่า 16 ไร่ ซึ่งเคยได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดระดับโลกมาแล้ว มีไม้ตั้งที่มีชื่อเสียง ONCIDIUM และไม้แขวนประเภทแวนด้าคัทลียา

ตะโกดัดบ้านแข้ เป็นหมู่บ้านจำหน่ายต้นตะโกดัดและต้นข่อย รูปทรงต่าง ๆ มากมาย อยู่บนทางหลวงหมายเลข 201 ห่างจากตัวเมืองชัยภูมิประมาณ 55 กิโลเมตร

ตะโกดัดบ้านแข้

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้าน สุขาภิบาลผักปัง อ.ภูเขียว จำหน่ายสินค้าหัตถกรรมพื้นเมืองหลายชนิด ราคาถูก อยู่บนถนนภูเขียว-ชุมแพ

ของที่ระลึก จ.ชัยภูมิ

ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์จากผ้าขิต กลุ่มสตรีทอผ้าขิตบ้านโนนเสลา ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ต.หนองตูม อ.ภูเขียว บนทางหลวงหมายเลข 201 จากหมู่บ้านตะโกดัดบ้านแข้ประมาณ 5 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าไปอีก 3 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านทอผ้าขิตทั้งผ้าฝ้ายและผ้าไหม รวมทั้งหมอนขิตและหมอนจีบ

พระธาตุหนองสามหมื่น อยู่ที่บ้านแก้ง หมู่ 1 ต.บ้านแก้ง ห่างจากที่ว่าการอำเภอภูเขียวไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 25 กิโลเมตร พระธาตุหนองสามหมื่นอยู่ในวัดพระธาตุหนองสามหมื่น เป็นโบราณวัตถุเก่าแก่มีเจดีย์รูปทรงสวยงาม สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 21-22 ซึ่งได้รับการปฏิสังขรณ์โดยใช้งบอีสานเขียว มีพระนอนองค์ใหญ่และมีศาลาหลังใหญ่สร้างติดกับพื้นดิน เรียกว่า ศาลาพันห้อง แต่ละห้องกว้าง 4 ศอก ยาว 4 ศอก มีความหมายถึง การฟังเทศน์มหาชาติครบ 1,000 คาถา เพื่อบรรลุนิพพาน วัดนี้หลวงพ่อศรีทัต วิปัสสโน สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2505 นอกจากนั้นยังมีรูปปูนปั้นเป็นเรื่องราวในพุทธศาสนา การเดินทางจากจังหวัดชัยภูมิใช้ทางหลวงหมายเลข 201 (ชัยภูมิ-ชุมแพ) ถึงบ้านหนองสองห้องแล้วเลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 2055 รวมระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 115 กิโลเมตร

พระธาตุหนองสามหมื่น ต.บ้านแก้ง อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

อำเภอคอนสาร

ทุ่งกระมัง เป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว อยู่บริเวณเชิงเขา มีทิวทัศน์สวยงามมาก เป็นทุ่งหญ้ากว้างใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 5,000 ไร่ สูงจากระดับน้ำทะเล 900 เมตร อยู่ในบริเวณเกือบกลางเขตป่าภูเขียว ค่อนไปทางตะวันตกเฉียงใต้ ลักษณะเป็นทุ่งหญ้าบนเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับกันไป มีลำธารหลายสายไหลผ่าน รอบ ๆ ทุ่งเป็นป่าดงดิบ บางตอนมีป่าสนขึ้นสลับกลางทุ่ง ไม่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นเลย นอกจากพันธุ์ไม้ดอกหลายชนิดขึ้นแซมหญ้าเป็นหย่อม ๆ สวยงามมาก ลักษณะของทุ่งคล้ายกะละมัง ขนาดใหญ่คว่ำไว้กลางป่า มีนกนานาชนิดอาศัยอยู่ในทุ่ง ทำให้ธรรมชาติมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น

ทุ่งกะมังเป็นแหล่งที่สมบูรณ์และเหมาะสมที่สุดสำหรับการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า เช่น กระทิง เก้ง กวาง หมี เสือโคร่ง เสือดาว ลิง ชะนี นกนานาชนิด และสัตว์ป่าที่กำลังจะสูญพันธุ์จากเมืองไทย คือแรดพันธุ์สุมาตรา หรือกระซู่ ซึ่งเป็นแรดพันธุ์ที่เล็กที่สุด (แรด 2 นอ) นอกจากนี้ ยังมีพระตำหนักที่ประทับอยู่บนเนินเขาเหนืออ่างเก็บน้ำ ทิวทัศน์สวยงามมาก ทุ่งกะมังอยู่ห่างจากอำเภอเมืองไปทางทิศตะวันออกประมาณ 130 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 2055 ปัจจุบันไม่รับนักท่องเที่ยว หากจะเข้าชมเพื่อการศึกษา สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ล่วงหน้า 2 สัปดาห์ หรือติดต่อได้ที่ หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว มีเนื้อที่ครอบคลุมเขตป่าเขาของอำเภอคอนสาร, เกษตรสมบูรณ์, และหนองบัวแดง เป็นศูนย์ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าและแหล่งน้ำลำธาร และยังเป็นแหล่งทัศนศึกษาทางชีววิทยาป่าไม้และสัตว์ป่าแก่เยาวชนและผู้สนใจทั่วไป

เขื่อนจุฬาภรณ์ (เขื่อนน้ำพรม) ตำบลทุ่งลุยลาย ห่างจากที่ว่าการอำเภอคอนสารไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 40 กิโลเมตร เป็นเขื่อนที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสร้างขึ้นเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า เมื่อปี พ.ศ. 2513 แล้วเสร็จเมื่อเดือนตุลาคม 2515 สร้างกั้น

เขื่อนจุฬาภรณ์ อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ

ลำน้ำพรม ซึ่งไหลมาจากต้นน้ำในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว และอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว ซึ่งเป็นเทือกเขากั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดเพชรบูรณ์

เขื่อนจุฬาภรณ์เป็นเขื่อนดินเช่นเดียวกับเขื่อนสิริกิตติ์ ยาว 700 เมตร สูง 70 เมตร สันเขื่อนกว้าง 8 เมตร เก็บกักน้ำได้ 188 ล้านลูกบาศก์เมตร ผลิตกระแสไฟฟ้าได้ปีละ 140 ล้านหน่วย บริเวณที่ตั้งเขื่อนเป็นทิวเขาสูงและป่าทึบ อากาศหนาวเย็นตลอดปี ทิวทัศน์สวยงามมีพระตำหนักและแปลงทดลองปลูกพืชเมืองหนาว มีเรือนรับรองให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดและจองล่วงหน้าได้ที่ กองกลางการไฟฟ้าฝ่ายผลิต บางกรวย จังหวัดนนทบุรี โทร. 4244797, 4230580 และ 4230590 ต่อ 3164 นอกจากนั้นยังมีบริการเช่าเรือชมเขื่อนด้วย สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสกับสายลมชมวิว ก็ไปนั่งพักผ่อนที่ศาลาแดง ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือของตัวเขื่อน แต่ถ้าต้องการสัมผัสกับปุยเมฆและชมวิวในที่สูงก็ไปที่ศาลาหลุบควน ซึ่งเป็นที่สูงที่สุดของเทือกเขา มียอดเขาสูงล้อมรอบเป็นรูปเกือกม้า มีหุบเขาลึกชันเป็นแอ่งลงไป ถ้ายืนอยู่บนศาลาหลุบควน จะเห็นทิวทัศน์กว้างไกล เห็นโรงจักรไฟฟ้าของเขื่อนยอดเขาเรียงรายสลับซับซ้อน มีหมอกควันบาง ๆ ลอยไปมาช้า ๆ เหนือยอดเขาเหล่านั้น และถ้าอากาศแจ่มใสก็จะมองเห็นยอดภูกระดึงอยู่ไกลลิบ ๆ การเดินทางจากอำเภอภูเขียว เลี้ยวขวาไปตามทางหลวงหมายเลข 201 (ภูเขียว-ชุมแพ) ถึงทางแยกหนองสองห้อง เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 2055 รวมระยะทางจากตัวเมืองชัยภูมิประมาณ 120 กิโลเมตร

น้ำผุดนาเลา เป็นลักษณะที่น้ำจากใต้ดินผุดขึ้นมาแล้วไหลเป็นลำธารไปหล่อเลี้ยงพื้นที่เพาะปลูกต่าง ๆ น้ำใสไหลตลอดทั้งปี บริเวณที่น้ำผุดขึ้นมาเป็นแอ่งเล็กบ้างใหญ่บ้าง สวยงามแปลกตา น้ำผุดนาเลาอยู่หลังโรงเรียนคอนสารวิทยาคม ห่างจากสี่แยกป้อมตำรวจไปทางอำเภอหล่มสักประมาณ 2 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวซ้ายไปตามถนนลูกรังอีก 500 เมตร เลี้ยวซ้ายอีกครั้งหนึ่ง ไปอีกประมาณ 100 เมตร ก็จะถึงบริเวณน้ำผุด มีต้นไม้ใหญ่ ๆ และศาลาเก่า ๆ สำหรับนั่งพักผ่อน

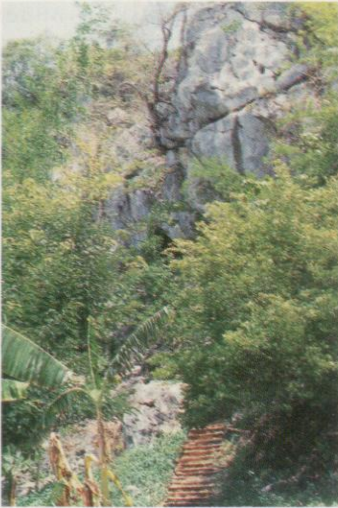
น้ำผุดทับลาว อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้านผาเบียด ห่างจากสี่แยกป้อมตำรวจประมาณ 11 กิโลเมตร โดยไปตามถนนที่จะไปสู่เขื่อนจุฬาภรณ์ประมาณ 8 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนลูกรังอีกประมาณ 3 กิโลเมตร

น้ำผุดนาวงเดือน อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้านนาวงเดือน ห่างจากสี่แยกป้อมตำรวจไปตามถนนที่ไปเขื่อนจุฬาภรณ์ แล้วแยกขวามือเข้าบ้านนาวงเดือนประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นน้ำผุดขนาดใหญ่

น้ำผุดหินลาดวนารมย์ หรือน้ำผุดหินลาด อยู่ที่บ้านน้ำพุหินลาด ตำบลทุ่งพระ ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศเหนือประมาณ 6 กิโลเมตร มีธรรมชาติร่มรื่นเย็นสบาย

กิ่งอำเภอภักดีชุมพล

ถ้ำพระ เป็นถ้ำขนาดใหญ่อยู่บนเทือกเขาวัวแดง มีหลายซอกหลายมุมน่าสนใจ มีศาลาสร้างไว้ในถ้ำ เคยมีพระธุดงค์อาศัยอยู่และมรณภาพไปแล้ว ปัจจุบันมีหลวงพ่อองค์หนึ่งจำพรรษาอยู่ อยู่ในตำบลแหลมทอง ห่างจากที่ว่าการกิ่งอำเภอภักดีชุมพลประมาณ 20 กิโลเมตร

ถ้ำพระ กิ่ง อ.ภักดีชุมพล จ.ชัยภูมิ

ถ้ำแก้ว อยู่ห่างจากถ้ำพระประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นถ้ำขนาดใหญ่อยู่บนเทือกเขาวัวแดงอีกด้านหนึ่ง มีหินงอกหินย้อยเป็นแก้วแวววาวสวยงามมาก

ถ้ำประทุน เป็นถ้ำขนาดกลาง อยู่บนยอดเขาวัวแดง เคยเป็นที่พักทัพของแม่ทัพสมัยโบราณ เคยมีแร่ทองคำและมีบ่อร่อนแร่ปรากฏอยู่ทั่วไปบริเวณหน้าถ้ำ

ถ้ำวัวแดง เป็นถ้ำใหญ่ที่สวยงามน่าเที่ยวของจังหวัด ตั้งอยู่ในตำบลนางแดด อำเภอหนองบัวแดง ห่างจากที่ว่าการอำเภอ 60 กิโลเมตร การเดินทางไปถ้ำวัวแดงยังไม่สะดวก ต้องเดินป่าผ่าดง แต่ได้เที่ยวป่าอย่างสนุก ในบริเวณถ้ำวัวแดงมีถ้ำใหญ่น้อยหลายแห่ง เช่น ถ้ำยายชี ถ้ำบ่อทอง เป็นต้น

อำเภอเทพสถิต

ป่าหินงาม เป็นป่าที่มีก้อนหินก้อนใหญ่ ๆ รูปร่างแปลก ๆ กระจายอยู่เต็มไปหมดเป็นบริเวณกว้าง 200 ไร่ มีต้นไม้เล็กใหญ่และกล้วยไม้ต่าง ๆ ขึ้นเต็มบริเวณ หินบางกลุ่มมีรูปร่างเหมือนตะปู บางกลุ่มมีรูปร่างเหมือนหัวพญานาค และบางกลุ่มเหมือนปราสาทโบราณ ในฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคม-เดือนมิถุนายน มีดอกกระเจียว ดอกไม้ป่าสีชมพูอมม่วง ขึ้นอยู่เต็มบริเวณนั้น ลักษณะดอกกระเจียวคล้าย ๆ ดอกข่าสวยงามมาก ส่วนหน้าหนาวประมาณเดือนธันวาคม-มกราคม มีดอกกล้วยไม้สีเหลืองขึ้นตามซอกหินและมีดอกไม้ป่าหลายชนิดลายล้อมด้วยน้ำตกใหญ่น้อย ตั้งแต่น้ำตกเทพพนา เทพประทาน เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีหน้าผาสูงขึ้น ความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 665 เมตร เรียกว่า "สุดแผ่นดินขอบที่ราบสูง" อันเป็นจุดป่าหินงาม อยู่ในเขต อ.บ้านไร่ อ.เทพสถิต

ป่าหินงาม อ.เทพสถิต จ.ชัยภูมิ

การเดินทางจากตัวเมืองชัยภูมิใช้เส้นทางหมายเลข 201 (ชัยภูมิ-สีคิ้ว) ถึงสี่แยกหนองบัวโคกเลี้ยวขวาเข้าเส้นทางหมายเลข 205 เลยที่ทำการอำเภอเทพสถิตไปประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวขวาหน้าป้อมตำรวจอำเภอเทพสถิต ระยะทางประมาณ 29 กิโลเมตร จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก 14 กม. ถึงป่าหินงาม รวมระยะทางจากจังหวัดชัยภูมิ 130 กิโลเมตร

น้ำตกเทพพนา เป็นน้ำตกขนาดกลาง อยู่ในบริเวณป่าทึบ อากาศร่มเย็นสบาย น้ำจะมากระหว่างเดือนพฤษภาคม-เดือนตุลาคม ลักษณะของน้ำตกจะมีรูปร่างแปลก ๆ มีหลายมุมต่าง ๆ กัน น้ำตกเทพพนาอยู่ห่างจากอำเภอเทพสถิตประมาณ 48 กิโลเมตร

น้ำตกเทพประทาน เป็นน้ำตกขนาดกลางลักษณะค่อนข้างแบน มีหินขนาดใหญ่เป็นลานกว้างลดหลั่นกันลงไปเป็นชั้นเตี้ย ๆ และมีตอนที่สูงชันอยู่แห่งหนึ่งมีน้ำมากระหว่างเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม อยู่ห่างจากอำเภอเทพสถิตประมาณ 34 กิโลเมตร

พระพุทธชัย ภูมิพิทักษ์ ผาเกิ้ง

อำเภอหนองบัวแดง

ผาเกิ้ง เป็นภูเขาที่หินใหญ่ยื่นออกมาข้างทาง ทิวทัศน์สวยงามมาก เป็นสถานที่ชมวิวจุดหนึ่งของจังหวัดชัยภูมิ บนภูเขานี้มีพระพุทธรูปชัยภูมิพิทักษ์ขนาดใหญ่ องค์ยืนสูง 14 ฟุต ประดิษฐานอยู่ในเขตอำเภอหนองบัวแดง เป็นส่วนหนึ่งของภูแลนคาที่มีบริเวณกว้างพอสมควร ผาเกิ้งอยู่ในบริเวณวัดชัยภูมิพิทักษ์ (ผาเกิ้ง) อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข 2159 (ชัยภูมิ-หนองบัวแดง) ระยะทางประมาณ 36 กิโลเมตร

อำเภอเกษตรสมบูรณ์

เขื่อนห้วยกุ่ม เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร สร้างขึ้นตอนล่างของเขื่อนน้ำพรม เพื่อรับน้ำในแม่น้ำพรมอีกทอดหนึ่ง มีทิวทัศน์สวยงามร่มรื่น มีศาลานั่งพักชมวิวทิวทัศน์ อยู่ติดถนนใหญ่ในท้องที่เขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ ต.กุดเลาะ ห่างจากอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ 102 กิโลเมตร

อำเภอบ้านแท่น

พระแท่นบัลลังก์ อยู่ในเขตสุขาภิบาลบ้านแท่น ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันออกประมาณ 1 กิโลเมตร ตัวพระแท่นสร้างด้วยหิน กว้างประมาณ 1 ศอกเศษ ยาว 2 ศอกเศษ สูง 1 ศอก ตรงกลางแท่นมีรูเจาะลึกคล้ายจะเป็นฐานยึดอะไรสักอย่าง รอบ ๆ รอยเจาะมีขอบและร่องคล้ายกับสำหรับให้น้ำไหลออก ที่บริเวณสนามใกล้ที่พบพระแท่น มีการขุดพบพระพุทธรูปทองสัมฤทธิ์ 2 องค์

งานประจำปี ประเพณี และวัฒนธรรม

ประชาชนในจังหวัดชัยภูมิ ประมาณร้อยละ 95 เป็นคนท้องถิ่นเดิม มีวัฒนธรรมประเพณีซึ่งมีลักษณะผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมของท้องถิ่นกับหลักปฏิบัติทางพุทธศาสนา ประกอบกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัด มีลักษณะเด่นชัดที่เน้นและเชิดชูวีรกรรมความซื่อสัตย์ กตัญญูของเจ้าพ่อพระยาแล ทำให้มีงานประจำปี และงานประเพณี ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมของจังหวัดดังต่อไปนี้

งานประจำปี ฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพระยาแล จัดขึ้นเพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีของเจ้าพ่อพระยาแล ผู้สร้างเมืองชัยภูมิคนแรก จัดระหว่างวันที่ 12-20 มกราคม ของทุกปีที่บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัดและสี่แยกอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพระยาแล ในการจัดงานนี้ประกอบด้วยพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณของเจ้าพ่อพระยาแล ขบวนแห่สักการะอนุสาวรีย์เจ้าพ่อ ขบวนถวายช้างแด่เจ้าพ่อ และขบวนแห่ของอำเภอต่าง ๆ รวมทั้งการออกร้าน จัดนิทรรศการของหน่วยราชการและเอกชน การประกวดผลิตผลทางการเกษตร

งานประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อพระยาแล ที่บริเวณศาลหนองปลาเฒ่า จัดขึ้นระหว่างวันที่ 12-20 พฤษภาคม ของทุกปี ชาวบ้านจะไปเคารพสักการะดวงวิญญาณของเจ้าพ่อและรำถวายเจ้าพ่อที่ศาลหลังเก่ากันเป็นจำนวนมาก

ประเพณีรำผีฟ้า เป็นการรำบวงสรวงเป็นกลุ่ม ๆ ที่ภูพระ ซึ่งมีพระเจ้าองค์ตื้อ เป็นพระพุทธรูปแกะสลักในหินทราย สูงประมาณ 2 เมตร ชาวบ้านถือว่าศักดิ์สิทธิ์มาก การรำบวงสรวงนี้จะมีขึ้นในระหว่างวันขึ้น 13-15 ค่ำ เดือน 5 คือ เดือนเมษายน และในวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ซึ่งจะมีประชาชนไปทำบุญกันมาก

งานลอยกระทง เป็นงานที่เทศบาลเมืองชัยภูมิจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเช่นกัน มีการประกวดกระทงและนางนพมาศ ซึ่งได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอันมาก

นอกจากนี้ยังมีงานประเพณีอื่น ๆ ที่จัดเป็นประจำทุกปีเช่นเดียวกับจังหวัดในภาคอีสาน เช่น งานบุญบั้งไฟ หรือบุญเดือนหก ประมาณเดือนพฤษภาคม งานบุญข้าวจี่ เป็นการฉลองเมื่อเสร็จสิ้นการทำนาประมาณเดือนกุมภาพันธ์ งานบุญพระเวช หรืองานบุญเดือนสี่ ประมาณเดือนมีนาคม มีการเทศน์มหาชาติ

งานแห่เทียนเข้าพรรษา วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 (ประมาณเดือนกรกฎาคม) เป็นงานที่เทศบาลเมืองชัยภูมิจัดขึ้นทุกปี มีการประกวดเทียนพรรษาที่ประดิษฐ์อย่างสวยงาม เป็นงานที่มีประชาชนให้ความสนใจไม่แพ้งานแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี

รายชื่อโรงแรมในจังหวัดชัยภูมิ

ชื่อ-ที่ตั้ง	อัตราค่าห้องพัก			จำนวนห้อง	สิ่งอำนวยความสะดวก
	ห้องเดี่ยว	ห้องคู่	ห้องชุด		
อำเภอเมือง (044)					
1. โรงแรมเลิศนิมิตร 447/1 ถ.นิเวศรัตน์ โทร. 811522-3	500 (แอร์พิเศษ) 400 (แอร์) 170 (พัดลม)	550 (แอร์พิเศษ) 450 (แอร์) 220 (พัดลม)	800 (แอร์) 720 (แอร์)	79	ห้องอาหาร, ดิสโก้, สวนอาหารลานไทร, ห้องประชุม/สัมมนา
2. ศิริชัยโฮเต็ล 565/1 ก. ถ.โนนม่วง โทร. 811461, 411543	170 (พัดลม)	470 (แอร์พิเศษ) 390 (แอร์) 260 (พัดลม)		91	ห้องอาหาร
3. โรงแรมรัตนศิริ 677 ถ.โนนม่วง โทร. 821258-60	160 (พัดลม) 270 (แอร์)	220 (พัดลม) 300 (แอร์)		80	ห้องอาหาร
4. เจริญโฮเต็ล 196/8-9 ถ.โนนม่วง	120 (พัดลม) 200 (แอร์)	180 (พัดลม) 280 (แอร์)		40	
5. โรงแรมโรสอินน์ 267 ถ.ชัยภูมิ-สีคิ้ว โทร. 812018, 812382		300 (แอร์)		12	

รายชื่อร้านอาหารในจังหวัดชัยภูมิ

1. ศิริชัยคาเฟ่ ในโรงแรมศิริชัย ถ.โนนม่วง อ.เมือง โทร. 811461, 811181
2. รื่นรมย์ ในโรงแรมเลิศนิมิตร ถ.นิเวศรัตน์ อ.เมือง โทร. 811522-3
3. เฉลียง 269 ถ.ชัยภูมิ-บ้านเขว้า อ.เมือง โทร. 812103
4. ครัวคุณพลอย ถ.บรรณาการ อ.เมือง
5. บ้านสวนโชคชัย ถ.นิเวศรัตน์ อ.เมือง
6. บ้านแจ๋วแหว๋ว ถ.นิเวศรัตน์ อ.เมือง
7. ลูกตาล ถ.หฤทัย อ.เมือง
8. สวนอาหารเกียรติไพบูลย์ ถ.บรรณาการ อ.เมือง
9. ร้านบัวทอง ถ.โนนไฮ-เมืองเก่า อ.เมือง
10. เฟรินส์เนื้อย่างเกาหลี ถ.บรรณาการ อ.เมือง
11. สวนอาหารเงาไม้ กม.5 ถ.ชัยภูมิ-สีคิ้ว อ.เมือง
12. สวนอาหารริมทุ่ง กม.17 ถ.ชัยภูมิ-สีคิ้ว อ.เมือง
13. สวนอาหารดอนละนาม กม.10 ถ.ชัยภูมิ-สีคิ้ว อ.เมือง
14. พาสไทม์ผับ ถ.ชัยประสิทธิ์ อ.เมือง

รายชื่อร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก จังหวัดชัยภูมิ

ชื่อร้าน	ที่อยู่	ประเภทสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก
อำเภอเมืองชัยภูมิ (36000)		
1. ศูนย์รวมผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้านจังหวัดชัยภูมิ	ถ.ราชทัณฑ์ หลังศาลากลางจังหวัด	เป็นศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นบ้านหลายประเภทจากหลายอำเภอ อาทิเช่น ผ้าไหมพื้น มัดหมี่ ผ้าลายขิด ผ้าจก ผ้าทอมือสีธรรมชาติ หมอนจีบ หมอนขวานลายขิด เครื่องจักสาน เสื่อกก สิ่งประดิษฐ์จากรังไหมและหมี่เส้น เป็นต้น
2. ยุวดีไหมไทย	397/184-6 ถ.หฤทัย โทร. (044) 811319, 812032	ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ ผ้าลายขิด ตุ๊กตาผ้า
3. ศิริเพิ่มพูนไหมไทย	64 ถ.หฤทัย (หน้าธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาชัยภูมิ)	ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ ผ้าลายขิด ตุ๊กตาผ้า

ชื่อร้าน	ที่อยู่	ประเภทสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก
4. พรงาม	258 ถ.ราชทัณฑ์ โทร. (044) 811879	ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ ผ้าลายขิด ตุ๊กตาผ้า
5. สุรชัย-ฝ้ายไหมไทย	273/88 ถ.ยุติธรรม โทร. (044) 811701, 811661	ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ ผ้าลายขิด ตุ๊กตาผ้า
6. นิลทวดี	290/3 ถ.นิเวศรัตน์ (หลังป้อมตำรวจทางหลวง) โทร. (044) 812054	เครื่องประดับอัญมณีและของที่ระลึก เจียระไนเพชรพลอย
อำเภอบ้านเขว้า (36140)		
1. ศูนย์ผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ	690 ม.1 ต.บ้านเขว้า โทร. 891082	ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าไหม ผ้าฝ้าย ย้อมสีจากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ เปลือกไม้ ใบไม้ ผล เมล็ด และส่วนต่าง ๆ ของพืช ที่ให้สีสันสวยงามแบบธรรมชาติ
2. จรูญไหมไทย	ถ.เจริญราษฎร์ สุขาภิบาลบ้านเขว้า	ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม
3. อนุชิตไหมไทย	ถ.เจริญราษฎร์ สุขาภิบาลบ้านเขว้า	ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม
4. เรณูไหมไทย	ถ.เทพนิมิต สุขาภิบาลบ้านเขว้า	ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์จากไหม
อำเภอหนองบัวระเหว		
1. เกษรพาณิชย์	ถ.สุขาภิบาล 2 หมู่ 9 ต.หนองบัวระเหว	หมอนจีบ ผลิตภัณฑ์ผักตบชวา ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสตรี
อำเภอคอนสวรรค์		
1. สุพร	ถ.สุขาภิบาล 2 สุขาภิบาลคอนสวรรค์	หมอนขิด เสื่อ ผ้าขิด ผ้าไหม
อำเภอแก้งคร้อ		
1. ชัยยง	ตลาดสุขาภิบาลแก้งคร้อ	หมอนขิด ที่นอน ผ้าขิด
2. ชัยแก้ว	ตลาดสุขาภิบาลแก้งคร้อ	หมอนขิด ที่นอน ผ้าขิด
3. ศิริพร	ตลาดสุขาภิบาลแก้งคร้อ	หมอนขิด ที่นอน ผ้าขิด
อำเภอภูเขียว		
1. ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้าน	19/7 สุขาภิบาลผักบัง อ.ภูเขียว	ผ้าขิด ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากผ้าขิดและผ้าไหม
2. ตะโกดัดบ้านแข้	ต.บ้านแข้ อ.ภูเขียว	ต้นตะโกดัด, ข่อยดัด
อำเภอคอนสาร		
1. คอนสารเซรามิค	125/4 หมู่ 4 สี่แยกบ้านน้ำพุปางวัว ม.3 ต.คอนสาร โทร. 877015	ผลิตภัณฑ์เซรามิค

กำหนดเวลาเดินรถประจำทางจากชัยภูมิไปยังจังหวัดอื่น

ชัยภูมิ-กรุงเทพฯ รถปรับอากาศ ราคา 111 บาท ระยะทาง 333 กิโลเมตร

บริษัทศิริชัยทัวร์ ตรงข้ามโรงแรมศิริชัย ถ.โนนม่วง ตั้งแต่ 05.30 น. ทุกชั่วโมง - 24.00 น.

ชัยภูมิ-เมืองเลย รถธรรมดา (พัดลม) หมายเลข 29 ราคา 64 บาท (สาย กท.-ชัยภูมิ-เลย) เวลา 10.30, 12.30, 15.45, 16.30, 18.05, 20.00, 22.45, 23.30, 24.15, 01.00, 01.45, 02.30, 04.30, 05.00 น.

ชัยภูมิ-กรุงเทพฯ รถธรรมดา (พัดลม) หมายเลข 29 (สายเลย-ชัยภูมิ-กรุงเทพฯ) เวลา 07.55, 08.40, 10.10, 11.00, 12.40, 13.40, 19.30, 20.30, 21.00, 22.00, 22.15, 22.30, 23.30 น.

ชัยภูมิ-เชียงใหม่ (สายอุบลฯ-ชัยภูมิ-เชียงใหม่) ราคารถปรับอากาศ 220 บาท พัดลม 125 บาท

เวลา 12.00-22.30 น.	รถพัดลม
เวลา 19.30-05.00 น.	รถปรับอากาศ
เวลา 20.00-07.00 น.	รถพัดลม
เวลา 22.00-08.00 น.	รถปรับอากาศ
เวลา 01.00-11.00 น.	รถปรับอากาศ

หมายเหตุ เที่ยวกลับไปอุบลฯ เวลาเดียวกัน

ชัยภูมิ-นครสวรรค์ (รถร่วม 99) หมายเลข 566 ผ่านบ้านหนองบัวระเหว, สมอทอด, หนองบัว ชุมแสง เวลา 07.30 ทุก ชม. ถึงเวลา 15.00 น. ราคา 50 บาท (แอร์/พัดลม สลับกันไป)

ชัยภูมิ-เมืองพล หมายเลข 508 เวลา 05.30-17.30 น. รถออกทุก 45 นาที ราคา 18 บาท

ชัยภูมิ-บัวใหญ่ หมายเลข 203 ราคา 05.30-17.30 น. รถออกทุก ชม. ราคา 13 บาท ระยะทาง 53 กม.

ชัยภูมิ-ชุมแพ (ผ่านภูเขียว) เวลา 05.30-17.30 น. รถออกทุก ชม. ราคา 23 บาท

ชัยภูมิ-ขอนแก่น หมายเลข 509 เวลา 06.20-17.30 น. รถออกทุก ชม. ราคา 28 บาท

ชัยภูมิ-คอนสวรรค์ หมายเลข 4165, 1542 ราคา 9 บาท เวลา 06.30-17.30 น. รถออกทุก ชม.

ชัยภูมิ-เพชรบูรณ์-หล่มสัก (สายใหม่) ผ่าน อ.เทพสถิตย์ เวลา 05.30-12.30 น. รถออกทุก ชม.

ชัยภูมิ-พิษณุโลก หมายเลข 565 ราคา 61 บาท เวลา 07.30, 10.30 น.

ชัยภูมิ-หนองบัวแดง หมายเลข 206 ราคา 13 บาท เวลา 05.30-18.00 น. รถออกทุก 15 นาที

ชัยภูมิ-นครราชสีมา หมายเลข 204 (รถพัดลม 33 บาท/รถปรับอากาศ 59 บาท) เวลา 05.40-18.00 น. รถออกทุก 15 นาที/20 นาที

ชัยภูมิ-เกษตรสมบูรณ์ หมายเลข 1346 เวลา 05.30-12.30 น. มี 4 เที่ยว

ชัยภูมิ-บ้านเขว้า ราคา 5 บาท เวลา 06.00-18.00 น. รถออกทุก 20 นาที (รถสองแถว)

ชัยภูมิ-สมอทอด หมายเลข 567 ราคา 29 บาท เวลา 07.30-15.00 น. รถออกทุก ชม.

ชัยภูมิ-คอนสาร ใช้รถสายชัยภูมิ-ชุมแพต่อรถไปคอนสาร

ชัยภูมิ-ลำนารายณ์ ใช้รถสายชัยภูมิ-หล่มสัก-(สายเก่า) เวลา 05.30-14.00 น. รถออกทุก 30 นาที

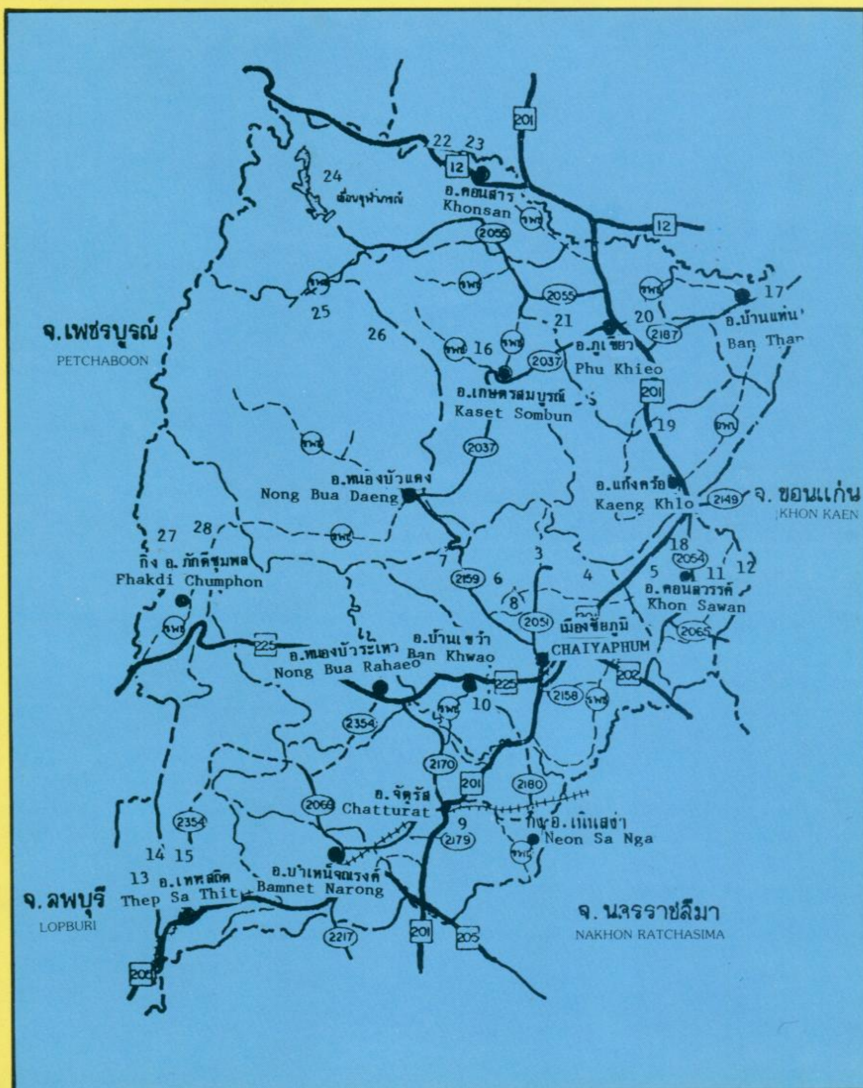
ชัยภูมิ-บ้านไผ่ ราคา 21 บาท เวลา 10.30-17.30 น. รถออกทุก ชม.

รายนามและหมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญในจังหวัดชัยภูมิ

เหตุด่วน เหตุร้าย	191
เพลิงไหม้	199
สถานีขนส่งจังหวัดชัยภูมิ ถ.นิเวศรัตน์	811344
สถานีตำรวจจังหวัดชัยภูมิ ถ.หฤทัย	811242, 812660
โรงพยาบาลชัยภูมิ ถ.บรรณาการ	811644, 811640
โทรศัพท์ชัยภูมิ ถ.ยุติธรรม	821610, 821000-19
ไปรษณีย์ชัยภูมิ ถ.บรรณาการ	811080
ตำรวจทางหลวง ถ.นิเวศรัตน์	811428
ศาลากลางจังหวัด ถ.ส่วนราชการ	811948, 811833
ธนาคารกรุงเทพ ถ.ราชทัณฑ์	811661, 811663
ธนาคารกรุงไทย ถ.ราชทัณฑ์	821578-80, 821321-4
ธนาคารไทยพาณิชย์ ถ.หฤทัย	812303
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา ถ.หฤทัย	811639, 811149
ธนาคารกสิกรไทย ถ.หฤทัย	811267-9
ธนาคารทหารไทย ถ.ราชทัณฑ์	811659, 811666
ศูนย์ข้อมูลจังหวัดชัยภูมิ	
ศาลาประชาคมจังหวัด	811877
สำนักงานจังหวัดชัยภูมิ	
ศาลากลางจังหวัด	811573-4

แผนที่เขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ

1 : 7,500

1. อนุสาวรีย์พระยาภักดีชุมพล (แล) — Phraya Phakdi Chumphol Statue
2. ปรางค์กู่ — Prang Ku
3. น้ำตกตาดโตน — Tat Ton Waterfall
4. ภูพระ — Phu Pra
5. ภูแฝด — Phu Fad
6. น้ำตกผาเอียง — Pa Aieng Waterfall
7. ผากิ้ง — Pha Koeng
8. สระหงษ์ — Sra Hong
9. บึงละหาน — Bung La Han
10. หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านเขว้า — Ban Khao Silk Weaving Village
11. บึงแวง — Bung Wang
12. พระพุทธรูปใหญ่สมัยทวารวดี — Dhavaravadee Buddha Image
13. ป่าหินงาม — Pa Hin Ngam
14. น้ำตกเทพประทาน — Theppratan Waterfall
15. น้ำตกเทพพนา — Theppana Waterfall
16. เขื่อนห้วยกุ่ม — Kyui Kum Dam
17. พระแท่นบัลลังก์ — Pra Tan Banlang
18. ไร่นลินทวัส — Narintavas Range
19. ตะโกดัดบ้านแข้ — Bended Persimmon
20. สวนกล้วยไม้นงนุช — Nong Nuch Orchid Farm
21. พระธาตุหนองสามหมื่น — Pratat Nong Sam Meun
22. น้ำผุดนาเลา — Nam Pud Na Lao
23. น้ำผุดทับลาว — Nam Pud Tab Lao
24. เขื่อนจุฬาภรณ์ — Juraphon Dam
25. ทุ่งกระมัง — Tung Kra Mang
26. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว — Phu Khieo Wildlife Preserve Area
27. ถ้ำพระ — Tam Pra Cave
28. ถ้ำแก้ว — Tam Kaew Cave

แผนที่จังหวัดชัยภูมิ
MAP OF CHANGWAT CHAIYAPHUM

ข้อมูลรายละเอียดในเอกสารนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม พฤศจิกายน 2537

"สุดแผ่นดิน" ป่าหินงาม จ.ชัยภูมิ
เขตแบ่งภาคอีสานกับภาคกลาง

ทุ่งดอกกระเจียว บริเวณป่าหินงาม อ.เทพสถิต

ผาเกิ้ง อ.หนองบัวแดง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1
(นครราชสีมา-ชัยภูมิ-บุรีรัมย์-สุรินทร์)
2102-2104 ถ.มิตรภาพ อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000
โทร. (044) 213666-7, 213030 โทรสาร (044) 213667

ปีรณรงค์วัฒนธรรมไทย
พ.ศ. ๒๕๓๗